

DANMARKS UDENRIGSPOLITIK FREM MOD 2025:
NYE BETINGELSER

radikale **B**

INDHOLD:

EN VERDEN I OPBRUD.....	3
DANMARKS MULTILATERALE RELATIONER	5
RUSLAND.....	7
KINA.....	9
ARKTIS	11
MELLEMØSTEN OG NORDAFRIKA	13
UDVIKLINGSLANDE.....	16

DANMARKS UDENRIGSPOLITIK FREM MOD 2025: NYE BETINGELSER

EN VERDEN I OPBRUD

Danmark er en del af verdenssamfundet, og som et lille land kan vi kun opnå indflydelse og sikkerhed gennem fortsat bilateralt og multilateralt samarbejde, men præmisserne er under hastig forandring. Derfor er der behov for at være skarp på den nye verdenssituation, samt hvilke værdier og interesser vi skal styre efter.

FN (Forenede Nationer), EU (Den Europæiske Union) og Nato udgør grundpillerne i dansk udenrigspolitik. Den regelbaserede verdensorden – som er afgørende for en småstat – er forankret i FN, men er nu under angreb i en tid, der kalder på globale løsninger, ikke mindst på områder som klima, miljø, ressourcer og migration der udfordres af en betydelig vækst i verdensøkonomien og en ny stor middelklasse. Svækkelsen af EU gennem Brexit og angreb på EU's liberale værdier bringer det europæiske fredsprojekt i fare. EU har ikke kun givet os øget velfærd, men har via sit unikke overstatslige samarbejde givet et land som Danmark trygge udenrigspolitiske rammer at handle indenfor. EU og Nato har været så succesrige, at deres resultater i dag ofte tages for givet.

Danmark har gennem de seneste årtier været en tæt og aktiv udenrigspolitisk allieret med USA. Selv om omstændighederne ofte har trukket i den modsatte retning, har alle amerikanske præsidenter siden 1990'erne ønsket at reducere USA's engagement i global sikkerhedspolitik, især i Europa og Mellemøsten. Tendensen er under præsident Trump forstærket og er suppleret med en høj grad af vilkårlighed og uforudsigelighed, eksemplificeret af usikkerheden omkring amerikansk militært engagement så forskellige steder som i Baltikum og i det nordlige Syrien, og et uklart forhold til Nato-pagtens artikel 5 ("musketér-eden"). Dette afspejler stærke strømninger som ikke forsvinder foreløbig, og som vi må forholde os til.

Parallelt har vi set den traditionelle amerikanske skepsis over for multilateralt samarbejde udarte i en usminket modstand, såvel hvad angår sikkerhedspolitik i Nato-regi, som hvad angår handelssamarbejde i [WTO](#)-regi (World Trade Organization), sundhedssamarbejde i [WHO](#)-regi (World Health Organization), FN-samarbejdet over en bred kam og dertil også samarbejde om internationale domstole. I stedet satser USA i stigende grad på bilaterale aftaler. Alt dette fordrer en styrket dansk orientering mod EU.

Kina har været gennem en forrygende udvikling, siden landet åbnede op, og forventes snart at blive verdens største økonomi. Kina forventer derfor en plads i verdensordenen, der matcher dets økonomiske styrke. Samtidig ser vi en kinesisk dominans og en ageren på ulige vilkår, som ikke er i vores interesse, mens en kritisk og konstruktiv dialog om menneskerettigheder stadig er vanskelig.

Rusland er på samme tid økonomisk svækket og engageret i konflikter i Ukraine og Syrien, mens landets nordflanke åbnes i takt med at havisen smelter. Dette gør

vores forhold til Rusland komplekst, og forholdet har siden 2014 været fastlåst på grund af aggressionen mod Ukraine. Et forhold, der til dels blokerer vores samarbejde på andre vigtige områder – især omkring Arktis.

Udviklingen i Arktis bringer Rigsfællesskabet i fokus. Klimaændringerne giver på samme tid udfordringer, muligheder og usikkerhed omkring fremtiden. I arktiske sammenhænge er Danmark en stormagt, der med [Ilulissat-erklæringen](#) tog initiativ til at sikre en fredelig, regelbaseret udvikling til gavn for alle. Vi skal derfor nøje overveje tiltag, der sikrer, at denne udvikling fortsætter.

Mellemøsten har traditionelt været domineret af konflikten mellem Israel og Palæstina. Mens denne konflikt fortsætter, og en fredsløsning fortoner sig, overskygges konflikten til dels af konflikten mellem Iran og Saudi-Arabien. Mellemøstens og Nordafrikas konflikter har stor betydning for Danmark og det øvrige EU – derfor skrider konflikterne på mere udenrigspolitisk handling fra EU's side.

Globaliseringen har løftet millioner af mennesker ud af fattigdom, men der er stadig lande, som ikke er i stand til at sikre deres befolkning et værdigt liv. Danmark har evnerne, og dermed pligten, til at bidrage til opbygningen af disse landes evne til at sikre borgernes rettigheder.

EN VÆRDIBASERET OG PRIORITERET UDENRIGSPOLITIK

Vores udenrigspolitik tager udgangspunkt i FN's multilateralt forankrede, regelbaserede verdensorden, der som en central værdi giver alle lande mulighed for at agere på lige vilkår. Med afsæt i dette arbejder vi for:

- løsning af fælles globale problemer med klima, miljø, ressourcer, korruption, skattely, menneskerettigheder, sikkerhed og velfærd med [FN's verdensmål](#) som den fælles ramme
- nedrustning og imod militarisme og nationalisme
- frihandel og pligten til at yde udviklingsbistand.

Udenrigspolitisk søger vi at fremme disse værdier ved at handle i samråd med EU-landene. Vi prioriterer vores udenrigspolitiske indsatser ud fra, hvor vi har mest på spil og får mest muligt ud af vores indsats, hvor vi har vores vitale interesser, hvor vi har indgået partnerskaber, og hvor vi har reel indflydelse.

DANMARKS MULTILATERALE RELATIONER

Baggrunden for dansk deltagelse i de multilaterale samarbejder og organisationer er vores vitale interesse i et stærkt internationalt regelbaseret system som et værn mod vilkårlighed og genindførelse af "den stærkes ret" som den ledende faktor i internationale relationer. Samtidig giver dansk deltagelse adgang til den verdenspolitiske scene med en vægt, som langt overgår den danske småstats naturlige indflydelse.

Vores EU-medlemskab falder i en særlig kategori som et overstatsligt samarbejde, der er dybt integreret i de fleste politikområder. EU er verdens største økonomiske marked med den indflydelse det giver – og med mulighed for at udgøre en selvstændig pol, der er eksponent for et stærkt FN og en regelbaseret verdensorden. Det er således i høj grad gennem EU, at Danmark udøver indflydelse i de øvrige organisationer. Unionen repræsenterer på denne måde en verdenshistorisk unik samarbejdsmodel, der i stigende grad danner forbillede for andre verdensregioner.

FN er fortsat den eneste organisation, der udgør et forum for alle verdens nationer, og som gennem sine underorganisationer bekæmper klimaforandringer, fattigdom og sygdom, forbedrer verdensbefolkningens levevilkår, kæmper for menneskerettigheder og lindrer nogle af konsekvenserne af de mange væbnede konflikter, der hjemsøger især den 3. verden.

Nato er hjørnестenen i dansk sikkerhedspolitik, men Nato-samarbejdet er udfordret indefra, især pga. den stigende irrationalitet i USA's optræden i verden. Det stiller krav til de europæiske Nato-allierede og til et øget europæisk forsvarspolitisk samarbejde med udgangspunkt i EU.

Også organisationer som WTO, [Europarådet](#), [OSCE](#), [Nordisk Råd](#) og [Arktisk Råd](#) er vigtige for Danmark; for WTO's vedkommende via EU i forhold til regler for samhandel, herunder respekt for varestandarder, patentrettigheder osv.; for Arktisk Råd en dialog om de muligheder og udfordringer, der viser sig i Arktis i disse år. Men lige så vigtigt er det, at disse organisationer udgør vigtige fora for en bredere tillidsskabende dialog mellem verdens nationer. For Danmark er det vigtigt at samtænke vores deltagelse i de forskellige organisationer og derved drage fuld fordel af de politiske synergieffekter.

MÅLSÆTNINGER OG POLITIK

Det er vigtigt, at de internationale institutioner, som danner rammen for de multilaterale samarbejder, er så stærke som muligt. Det gælder ikke mindst FN, FN-organisationerne og EU, ligesom det gælder om at udbygge og værne om de internationale konventioner, der fastlægger spillereglerne for staternes adfærd.

De nærmest tektoniske magtpolitiske forskydninger, som vi oplever i disse år, gør det bydende nødvendigt, at Danmark indtager sin fulde plads som ligestillet

medlem af EU. De danske forbehold gør, at Danmark – især efter Brexit – får tildelt en usikker plads i EU's periferi. Dette bør imødegås via øget samarbejde med de øvrige nordiske lande og de baltiske lande – især i Ministerrådet.

Hvis EU fortsat skal spille rollen som den stabiliserende regionale faktor med fokus på demokrati og retsstat, er det afgørende, at EU bliver styrket både eksternt og internt, herunder at unionen får mulighed for at sikre, at alle medlemslande lever fuldt op til de grundlæggende politiske principper.

RADIKALE VENSTRE VIL DERFOR PRIORITERE:

- Fuld opbakning til at implementere FN's verdensmål, på verdensplan og i Danmark.
 - Fuld opbakning til FN-sporet i klimapolitikken, herunder fortsat inddragelse af civilsamfundene og private virksomheder.
 - Reformarbejdet i FN, herunder [One UN](#)-arbejdet, reform af Sikkerhedsrådet og videreudvikling af de forebyggende stabiliseringsindsatser ved nye konflikter.
 - Opbakning til at intensivere EU-samarbejdet, specielt inden for det udenrigspolitiske og sikkerhedspolitiske område.
 - Afskaffelse af de danske EU-forbehold.
 - Styrkelse af EU's beslutningsevne, herunder øget brug af flertalsafgørelser.
 - Fortsat pres, om nødvendigt økonomisk, på EU-medlemslande – såsom Polen og Ungarn – der fraviger unionens retsstatslige og demokratiske grundprincipper.
 - Fortsat dansk deltagelse og opbakning til de øvrige internationale organisationer, herunder [Den Internationale Straffedomstol](#), Europarådet og [Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol](#), WTO, OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe), Arktisk Råd og Nordisk Råd.
 - Styrkelse af udenrigstjenesten centralt og af de danske missioner i udlandet, især den danske repræsentation i Bruxelles.
 - Øget dansk repræsentation på højeste niveau i de internationale organisationer.
-

RUSLAND

Under Putins præsidentembede er det gået ned ad bakke med frihed og demokrati herunder er flere journalister og oppositionspolitikere blevet myrdet. Situationen tåler dog ikke sammenligning med sovjettiden.

Rusland er i dag et land præget af en skrantende råstoføkonomi og økonomisk stagnation. Landet er internationalt isoleret på grund af konflikten i Østukraine og annekteringen af Krim. Samtidig må Putins regering håndtere befolkningens stigende utilfredshed med manglende reformer, faldende levestandard og stigende undertrykkelse.

MÅLSÆTNINGER OG POLITIK

Sanktionerne har været vigtige for at vise, at det har konsekvenser at bryde folkeretten, og Danmark skal derfor fortsat ikke anerkende annekteringen af Krim. Vi skal både stå fast på folkeretten og sikkerheden for vores Nato-allierede i øst, dog uden at presse Rusland op i et hjørne, der kan skabe yderligere konflikter.

Danmark skal således fortsat støtte op om fredsforhandlinger mellem Rusland og Ukraine, så konflikten i Østukraine bilægges hurtigst muligt og ikke længere står i vejen for en normalisering af vores forhold til Rusland.

Udvidelserne af EU og Nato efter murens fald har været med til at skabe sikkerhed, demokrati og velstand for millioner af østeuropæere. Flere lande vil gerne med i klubben. Det er vigtigt, at vi støtter disse lande i deres økonomiske og politiske udvikling, mens et egentligt medlemskab af EU/Nato skal vurderes i forhold til, om det bidrager til at øge den fælles sikkerhed eller til øgede spændinger.

I Europarådet skal vi overfor Rusland stå fast på menneskerettighederne. Samtidig skal vi fortsætte det tillidsskabende samarbejde i [Østersørådet](#) og Arktisk Råd, suppleret med kontakter mellem civilsamfundene, handel og kulturel udveksling. På denne måde understøtter vi de liberale kræfter, der ønsker europæisk samarbejde og en økonomisk udvikling fri af oligarkernes kleptokrati.

Våben- og nedrustningsaftaler og tillidsskabende foranstaltninger er nede på et niveau, som ikke er set i årtier. Vi ønsker at vende denne negative udvikling.

RADIKALE VENSTRE ØNSKER FØLGENDE TILTAG:

- Danmark skal via EU, Nato og FN presse på for forlængelse og fornyelse af våben- og nedrustningsaftalerne. Aftalerne bør omfatte Kina. Tillidsskabende foranstaltninger som våbeninspektioner samt observatører ved militærøvelser skal genoptages hurtigst muligt.
- Danmark skal støtte op om Tysklands og Frankrigs fredsinitiativ for Rusland og Ukraine med henblik på at stoppe Ruslands støtte til oprørerne. Vores mål er en normalisering af forholdet til Rusland både økonomisk og handelsmæssigt.

- Vi skal understøtte samarbejdet mellem de 11 medlemslande af Østersørådet om klima, miljø og civilbeskyttelse.
 - Vi skal opmuntre mellemfolkelige udvekslinger, f.eks. videnskabsdiplomati for partnerskaber omkring forskning, uddannelse, unge-til-unge initiativer og kultur i bred forstand.
-

KINA

Kina er på vej til at blive verdens største økonomi, også i rollen som udvikler og producent af højteknologi. Væksten har hjulpet flere hundrede millioner kinesere ud af fattigdom og har skabt en stor middelklasse, men demokrati og frihedsrettigheder er ikke forbedret tilsvarende.

Under Xi Jinping er det snarere gået tilbage for frihedsrettighederne med et autoritært system, der sammenvæver offentlige og private firmaers sociale kontrol, mens tibetanere, uighurer og Hongkongs befolkning lider under en stigende undertrykkelse.

MÅLSÆTNINGER OG POLITIK

Danmark har en entydig interesse i, at Kinas tilbagevenden som stormagt kommer til at ske inden for et regel- og aftalebaseret internationalt system. Landet er allerede en særdeles aktiv spiller i en lang række internationale organisationer – herunder FN-systemet og WTO – hvor Danmark og EU møder og forhandler med Kina.

Kinesiske investeringer i udlandet, herunder i udviklingslandene og i regi af [Silkevejsprojektet](#), indebærer såvel handelsmæssige som politiske muligheder og risici for Danmark og det øvrige EU. Danmark kan gennem positive, konkrete eksempler påvirke både udviklingen i Kina og kinesisk bistandspolitik, f.eks. i forhold til velfærdsstatslige systemer, til fremadrettede, grønne energiløsninger, menneskerettigheder og på uddannelses- og sundhedsområdet. Danske virksomheder og dansk knowhow spiller her en vigtig rolle, og det er derfor vigtigt, at vi fastholder en konstruktiv dialog.

Kinas bistand og investeringer ledsages ikke af krav om respekt for menneskerettigheder – her skal vi via vores FN-baserede multilaterale bistand værdipolitisk påvirke den kinesiske bistand. Samtidig skal vi via EU arbejde for handelsaftaler med modtagerlandene så disse undgår at blive økonomisk og politisk afhængige af Kina.

RADIKALE VENSTRE VIL PRIORITERE FØLGENDE INDSATSER:

- Fornyelse af Danmarks strategiske partnerskabsaftale med Kina med fortsat fokus på grøn energi – ikke alene har Danmark store interesser inden for området, men Danmark kan derved gøre væsentligt mere for klimaet, end vi alene kan gøre herhjemme.
- Danmark skal bruge partnerskabsaftalen til at kritisere Kinas overtrædelse af menneskerettighederne, herunder appellere til respekt for egne mindretal, og efterfølgende skal regeringen redegøre for kritikken over for Folketinget.
- Handelskonflikter med Kina bør, via EU, håndteres i WTO, hvor Kina ikke kan udnytte sin størrelse til at straffe berettiget kritik fra enkelte lande med handelssanktioner.

- Gennem EU skal vi i WTO arbejde for at få fjernet urimelige kinesiske krav om teknologioverførsel ved udenlandske investeringer, for beskyttelse af udenlandske investeringer, for lige markedsadgang og mod urimelige begrænsninger på udenlandsk ejerskab af kinesiske virksomheder.
 - Ligeledes skal større kinesiske investeringer i kritisk dansk infrastruktur og hightech firmaer gennem halvstatslige selskaber fortsat underkastes sikkerhedspolitiske vurderinger, inden de godkendes. Dette skal ske ved at støtte op om [EU's Nye Industristrategi for Europa](#).
 - Vi skal via EU insistere på troværdige standarder for kinesiske sundhedsdata, lægemidler og fødevarer. Yderligere skal vi sikre, at EU's beredskab ikke er afhængig af import fra Kina.
 - Vi skal støtte initiativer for at give Taiwan observatørstatus i WHO
 - Danmark skal suspendere vores udleveringsaftale med Hongkong
 - Danmark skal bakke op om EU-sanktioner mod de ansvarlige for skærpelse af undertrykkelsen af Hongkong
 - Danmark skal bakke op om EU-initiativer til samlet kritik af Kinas brud på menneskerettighederne og Kinas forsøg på at knægte kritiske røster i andre lande.
 - Udenrigstjenesten skal styrkes både centralt og på ambassader, således at den danske udviklingsbistand fortsat kan fastholde sin kvalitet og i et tæt samarbejde med modtagerlandenes regering og befolkninger.
-

ARKTIS

Med havisens afsmeltning åbner Arktis sig mod omverdenen. Samtidig er Arktis hjemsted for betydelige naturressourcer og har potentialet til at forkorte nogle af verdens vigtigste sejlruiter, hvilket gør Arktis interessant for en række aktører. Rusland ser sin nordflanke åbne sig og har en stigende interesse i at beskytte denne.

Kinas interesser er især inden for forskning, råstoffer og investeringer i infrastruktur. Den maritime "Silkevej" nord om Rusland er strategisk vigtig for Kinas transport af gods til og fra Vesteuropa.

USA's interesse i området er at undgå, at fremmede magter bruger det til operationer i USA's nærområde, og omvendt at USA kan bruge det til varslings- og overflyvningsområde.

MÅLSÆTNINGER OG POLITIK

Målet med Rigsfællesskabets Arktis-politik skal være en fredelig og stabil udvikling med bæredygtighed for alle i Arktis. Det mål nås kun via et styrket Rigsfællesskab og et tæt og balanceret samarbejde med de øvrige arktiske kyststater og Arktisk Råd. Det regelbaserede samarbejde forankret i Arktisk Råd og [Ilulissat-erklæringen](#) er ikke en selvfølge. Vi skal derimod fastholde og udbygge det.

Rigsfællesskabet med Grønland giver os en unik mulighed for indflydelse. Danmark skal med omhu pleje forholdet til Færøerne og Grønland, og forskelle i synsvinkler mellem Nuuk og København skal tages seriøst og behandles med gensidig respekt og transparens.

Med øget aktivitet i Arktis skal Rigsfællesskabet løbende justere sin suverænitets-hævdelse med hovedvægt på ikke-offensive midler. En utilstrækkelig dansk tilstedeværelse kan skabe en risiko for militarisering gennem andre arktiske magter.

I forhold til Rusland er det strategisk vigtigt, at Rigsfællesskabet fortsat hævder sin suverænitet uden at bidrage til en optrapning. Vi har en interesse i, at Rusland fortsætter sin samarbejdskurs i henhold til Ilulissat-erklæringens regelbaserede konfliktløsning, også fordi FN-afklaringen om retten til havbunden under Nordpolen kan resultere i overlappende krav, som skal løses ved direkte forhandlinger med Rusland. Vi kan lære af den norsk-russiske aftale om Barentshavet. Danmark bør så vidt muligt holde spørgsmål om Arktis adskilt fra andre udenrigspolitiske konflikter.

Rigsfællesskabet forholder sig bedst til Kinas adfærd via kredsen af de fem arktiske kyststater. Investeringer i Grønland er ønskelige og velkomne, men det skal undgås, at enkeltlande derved får for stor indflydelse på grønlandsk politik. Dette gælder især investeringer i kritisk infrastruktur og sjældne jordarter, hvor Rigsfællesskabet har en interesse i, at især Kinas dominans ikke styrkes yderligere. Der skal være transparens i forhold til størrelse og oprindelse af udenlandske investeringer.

RADIKALE VENSTRE ØNSKER DERFOR FØLGENDE TILTAG:

- Arktis skal opprioriteres diplomatisk. Hjemme- og selvstyrrerne skal integreres i Folketingets behandling af arktiske emner via repræsentation i tingets nævn og udvalg.
 - En styrkelse af Grønlands strategiske kompetencer og rekruttering af grønlandere til udenrigstjenesten.
 - At støtte etableringen af ["Den Internationale Arktiske Hub"](#) i Grønland.
 - Vi tager initiativ til et øget nordisk og canadisk samarbejde om håndtering af stormagterne i Arktis.
 - Rigsfællesskabet lancerer et nyt Ilulissat-initiativ om militære spilleregler for at øge den gensidige tillid i området. Dette skal gøres, inden Kinas arktiske indflydelse bliver for stor.
 - Danmark skal løbende justere [Arktisk Kommandos](#) suverænitetshåndhævelse med hovedvægt på overvågning, isvarsling og beredskab for redning og forureningsbekæmpelse. Privat kapacitet skal tænkes ind i beredskabet og eksempelvis inddrage rederier med arktiske aktiviteter.
 - Da Nordpolen har stor symbolsk betydning for hele verden, arbejder vi for, at et mindre område omkring Nordpolen får status af fælles verdensarv.
-

MELLEMØSTEN OG NORDAFRIKA

Regionen er fortsat plaget af stor ustabilitet som følge af uløste konflikter fra kolonitiden, presset på naturressourcerne, demografisk pres og af de korrupte og sekteriske regimers manglende vilje og evner til at adressere landenes interne problemer.

Samtidig kan man konstatere, at to akser med Iran og Saudi-Arabien som frontfigurer – og Rusland og USA i baggrunden – bekæmper hinanden i noget, der ligner stedfortræderkrige, og at en løsning af den israelsk-palæstinensiske konflikt til stadighed – omend med stærkt varierende grader af rimelighed – bliver inddraget som en forudsætning for løsning af adskillige af regionens konflikter. En række militære interventioner, flere med dansk deltagelse, har heller ikke bidraget overbevisende til stabiliseringen.

Der har ikke manglet fokus på regionen fra EU's side, men fokus har fra mange af medlemslandene relativt ensidigt været på at undgå flygtninge- og migrantstrømme og de interne politiske konsekvenser, de medfører i Europa. Det har ikke mindst ført til en kortsigtet politik i forhold til Tyrkiet, som nu i stigende grad vender sig væk fra Europa og i stedet søger en rolle som regional stormagt. Der er derfor brug for, at EU tænker mere strategisk og i højere grad adresserer de problemer og muligheder, som karakteriserer regionen.

MÅLSÆTNINGER OG POLITIK

Dansk politik for området bør naturligt forankres i EU-samarbejdet. Det forekommer oplagt med afsæt i ønsket om en regelbaseret udvikling og i lyset af, at Danmark ikke er direkte nabo til regionen. For næsten alle regionens konflikter kan EU opnå markante resultater ved anvendelse af 'blød magt', især handelsaftaler, eftersom regionens økonomier i høj grad er orienteret mod handel med de europæiske lande.

Handelsværktøjet kan styrkes ved, at Europa i stigende grad gør sig uafhængig af fossile brændstoffer fra især Saudi-Arabien. Det første og vigtigste område at lægge restriktioner på er den voksende europæiske våbeneksport til de mellemøstlige diktaturstater, som bidrager til regionens våbenkapløb og konfliktoptrapning.

I enkelte tilfælde kan Danmark bidrage i rollen som neutral mægler – i stil med hvad vores nordiske nabolande har haft tradition for. Gennem bilateralt samarbejde som eksempelvis [Det Arabiske Initiativ](#) kan Danmark endvidere bidrage på egen hånd til demokratisering og styrkelse af civilsamfund og institutioner.

**RADIKALE VENSTRE VIL DERFOR PRIORITERE
FØLGENDE INDSATSER:**

- Danmark bør støtte de sydeuropæiske landes ønske om fælles EU-håndtering af flygtninge og migranter, så landene ikke tvinges ud i bilaterale aftaler med transitlandene, som krænker basale menneskerettigheder, og således at aftaler som dem med Tyrkiet og Libyen i mindre grad bliver en politisk nødvendighed.
- Nye partnerskabsaftaler med oprindelses- og transitlande bør bygge på udvidelse af kvoteflygtningesamarbejdet i FN-regi, betryggende sagsbehandling i nærområderne, hjemtagelse af egne borgere, herunder børn, og på bedre muligheder for lovlig arbejdsmigration.
- De seneste årtiers militære interventioner med dansk deltagelse skal underkastes en grundig og uafhængig evaluering.
- I Nato bør vi prioritere at fastholde Tyrkiet som medlem, mens Danmark på EU-plan bør arbejde på at fastholde [Københavnskriterierne](#) for EU-medlemskab, så muligheden for fremtidigt EU-medlemskab kan bruges som incitament for at vende tilbage til en udvikling mod demokrati og retsstat og regional samarbejdspartner med Europa snarere end konkurrent.
- EU skal gennem løbende dialog med især USA have atomaftalen med Iran tilbage på sporet, og handel med Iran skal ikke kunne blokeres af USA.
- Danmark skal kun indgå i eventuelle flådeaktioner til beskyttelse af handelsvejene, ikke mindst i Hormuz-strædet, hvis de er under europæisk kommando og har et FN-mandat med entydigt fokus på beskyttelse.
- I takt med at Europa opnår uafhængighed af Saudi-Arabiens olie, skal EU med brug af handelsvåbenet systematisk presse landet til at indstille sin støtte til islamistisk destabilisering af regionen og Sydøstasien, såvel som til en drastisk forbedring af menneskeretssituationen i landet.
- Som modspil til den amerikanske støtte til skiftende militærdiktaturer i Egypten skal EU med handelsvåbenet lægge pres på for en demokratisk udvikling.
- Tunesien har overordnet gennemgået en opmuntrende demokratisering, og EU bør vise over for nabolandene, og især Algeriet, at en sådan udvikling påskønnes, med øget samarbejde omkring handel og kulturel og videnskabelig udveksling.
- Uanset udfaldet af krigen i Syrien bør EU bidrage til stabilisering og genopbygning, men på betingelse af at der dannes af en overgangsregering, at landets kurdiske mindretal kan opnå selvstyre på linje med, hvad der er opnået i Irak, at hjælpen går på tværs af de sekteriske skel, og at der stilles modkrav om overholdelse af basale menneskerettigheder.
- Danmark og EU bør arbejde for, at der så hurtigt som muligt bliver igangsat mægling mellem de stridende parter i Yemen, at der kan blive indsat fredsbevarende FN-styrker, og at indblandingen fra Saudi-Arabien og Iran ophører.
- Omkring Afrikas Horn må der prioriteres en meget langsigtet kapacitetsopbygning, herunder til kystbevogtning og sikring af befolkningens muligheder for at

forsørge sig selv for at mindske anarkiet og blandt andet sikre de søveje, som i en årrække fortsat vil kræve beskyttelse af flådefartøjer.

- Danmark bør – helst på EU-plan men alternativt på egen hånd – lægge pres på Israel for enten at anerkende en selvstændig palæstinensisk stat med udgangspunkt i 1967-grænserne eller integrere den palæstinensiske befolkning i en fælles statsstruktur med fulde borgerrettigheder og økonomisk bæredygtighed. Presset kan lægges gennem anerkendelse af en palæstinensisk stat, boykot af varer fra besatte områder, sanktioner mod finansielle institutioner som finansierer besættelse og annektering, og gennem reduktion af handelsprivilegier.
 - Ud fra samme logik og med tilsvarende metoder bør Danmark og EU lægge pres på Marokko for at afvikle besættelsen af Vestsahara og som minimum etablere et selvstyre for sahrawi-befolkningen med målet om på sigt at afholde en folkeafstemning om Vestsaharas fremtidige status.
 - Gennem EU bør vi støtte den libanesiske befolkning såvel humanitært som socioøkonomisk og støtte landet i en udvikling væk fra konfessionelle skel som blodigt internt konfliktstof.
-

UDVIKLINGSLANDE

Danmark og danskerne har aldrig været rigere. Derfor skal vi øge udviklingsbistanden til 1% af BNI i henhold til OECDs opgørelsesmetode (Organisation for Economic Co-operation and Development). Det har Danmark råd til, og det er samtidig i Danmarks langsigtede egeninteresse. Udviklingsbistanden skal ses som en god investering, for når verden vinder, vinder Danmark.

Udviklingslandenes økonomiske vækst øger, sammenlagt med befolkningstilvæksten, presset på verdens naturressourcer og klimaet, og kloden kan ikke klare, at de gentager den rige verdens ikke-bæredygtige vej til velstand. Udviklingslandene skal derfor både tilpasse sig og bekæmpe klimaforandringer, der har potentiale til at bremse udvikling og i værste fald skabe konflikter både nationalt og internationalt. I takt med at udviklingslande bliver til vækstøkonomier, bliver de derfor nødt til at indgå i den grønne omstilling henimod CO₂-neutralitet. Danmark har en forpligtelse og mulighed for at bidrage med løsninger – og vi forpligtede os til en særskilt klimabistand under [COP 15](#).

Menneskelig bevægelighed skaber grobund for bedre udnyttelse af menneskelige ressourcer. Lovlig krydsning af landegrænser bør derfor udvides og ikke afholde mennesker, herunder flygtninge, fra at arbejde og bidrage positivt til værtslandets udvikling – og heller ikke afholde dem fra adgang til basale sociale ydelser.

Danmarks udviklingsbistand bør tage en rettighedsbaseret tilgang og fokusere på opbygning af samfundenes mulighed for at sikre grundlæggende rettigheder og borgernes mulighed for at kæmpe for deres grundlæggende menneskerettigheder samt en bæredygtig økonomisk vækst, der kommer alle til gode. FN's Verdensmål skaber en grundlæggende ramme for Danmarks udviklingsbistand.

MÅLSÆTNINGER OG POLITIK

Danmarks udviklingsbistand bør fokusere på de lande (blandt de fattigste) samt arbejdsområder, hvor Danmark og danske organisationer eller virksomheder har mulighed for at levere unikke løsninger, værdi for pengene eller teknisk bistand i verdensklasse. Multilateral bistand skal fortsat prioriteres højt for at påvirke og støtte op om globale dagsordener og skabe synergier.

RADIKALE VENSTRE VIL DERFOR PRIORITERE FØLGENDE INDSATSER:

- Bilateral kapacitetsopbygning og samarbejde med lokale virksomheder, civilsamfund og regeringsaktører, der arbejder med områder, hvor Danmark har en global førerposition, f.eks. social dialog og beskyttelse, menneskerettigheds- og ombudsmands-institutioner, grøn omstilling, energi og vand, samt offentlig-private partnerskaber. Vi vil øge samtænkningen af udenrigspolitik og udviklingspolitik og i den forbindelse nødvendige styrkelser af relevante danske missioner i udviklingslandene.

- Budgetstøtte til regeringer, der lever op til internationale standarder for god regeringsførelse og til skrøbelige lande, der oplever øget fred og stabilitet og en positiv demokratisk udvikling. Budgetstøtten bør understøtte opbygningen af ansvarlige institutioner, der kan levere uddannelse, sundhed og effektive sociale sikkerhedsnet og den bør kombineres med støtte til mekanismer, herunder civilsamfundet, der kan holde regeringer ansvarlige.
 - En styrkelse af den multilaterale bistand gennem særligt EU, FN, [Verdensbanken](#), [IMF](#) (International Monetary Fund) og regionale udviklingsbanker og gennem globale finansieringsmekanismer med fokus på statsopbygning indenfor uddannelse, sundhed og sociale sikkerhedsnet. Den multilaterale støtte bør i stigende grad gives som kernebidrag kombineret med krav om reformer.
 - Øget markedsadgang til EU for mellem- og lavindkomstlande særligt gennem WTO og regionale frihandelsaftaler.
 - Styrkelse af globale og mere automatiske finansieringsmekanismer, der støtter udviklingslandene i forhold til globale problemer som f.eks. pandemier og klimaforandringer.
 - Etablering af international patentlovgivning der, med inspiration i [reglerne for adgang til essentiel medicin](#), giver udviklingslandene billig adgang til højteknologi og til at udnytte landenes egne biologiske og genetiske ressourcer.
 - Støtte – herunder budgetstøtte – til lande og nærområder der er vært for flygtninge, og som fremmer bæredygtige og værdige løsninger for flygtninge herunder lokal integration.
-

